

Skærtorsdag

Det var før påskefesten, og Jesus vidste, at hans time var kommet, da han skulle gå bort fra denne verden til Faderen; han havde elsket sine egne, som var i verden, og han elskede dem indtil det sidste. Og mens de holdt måltid – Djævelen havde allerede sat sig for, at Judas, Simon Iskariots søn, skulle forråde ham; og Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder, og at han var udgået fra Gud og nu gik tilbage til Gud – så rejser Jesus sig fra bordet og lægger sin kjortel, tager et klæde og binder det om sig. Derefter hælder han vand op i et fad og giver sig til at vaske disciplenes fødder og tørre dem med klædet, som han havde bundet om sig. Han kom så til Simon Peter, og Peter sagde til ham: »Herre, vasker du mine fødder?« Jesus svarede ham: »Hvad jeg gør, fatter du ikke nu, men senere skal du forstå det.« Peter sagde: »Aldrig i evighed skal du vaske mine fødder.« Jesus svarede: »Hvis jeg ikke vasker dig, har du ikke lod og del sammen med mig.« Simon Peter sagde til ham: »Herre, så ikke kun fødderne, men også hænderne og hovedet!« Jesus sagde til ham: »Den, der er badet, behøver ikke at få vasket andet end fødderne, men er ren over det hele. Og I er rene; dog ikke alle.« Han vidste nemlig, hvem der skulle forråde ham; derfor sagde han: I er ikke alle rene.

Da han nu havde vasket deres fødder og taget sin kjortel på og sat sig til bords igen, sagde han til dem: »Forstår I, hvad jeg har gjort mod jer? I kalder mig Mester og Herre, og med rette, for det er jeg. Når nu jeg, jeres Herre og Mester, har vasket jeres fødder, så skylder I også at vaske hinandens fødder. Jeg har givet jer et forbillede, for at I skal gøre, ligesom jeg har gjort mod jer.

Joh. 13.1-15

Kongen bøjer sig ned

MOGENS G JENSEN

Tanken

Skær er et gammelt dansk ord, som betyder ren. Den rene torsdag. Den jødiske påske blev fejret som et minde om Israels udfrielse fra Ægypten, og det er nu torsdag aften, aftenen inden Jesus skal dø på korset. Jesus er sammen med sine disciple for sidste gang. Og på denne aften spiser han påskemåltidet med sine venner. Det er i den forbindelse, at han udtaler ordene: 'Dette er mit legeme', og 'dette er mit blod' Og som udtryk for sin selvhengivende tjeneste for sine disciple, vasker han deres fødder, fortæller evangelisten Johannes.

Troen

Der er en dyb indre sammenhæng mellem skærtorsdag, langfredag og påskedag. De tre dage hører sammen. Ved nadverens indstiftelse rækker Jesus dem på forhånd sit legeme og sit blod, som næste dag bliver udgydt for mange på Golgata. Skærtorsdag rummer i sig langfredag og påskemorgen. Brødet og vinen giver os den korsfæstede og opstandne Jesus.

Men her i Johannesevangeliet hører vi om noget, som vi ikke hører om i de andre evangelier, nemlig dette at Jesus tager et fad med vand og et håndklæde og giver sig til at vaske sine disciples fødder. Jesus udfører nu den handling, som ellers påhviler den nederst rangerende i forsamlingen.

Det er en handling, som har dyb symbolsk betydning. Kongen bøjer sig ned og tager den rolle på sig, som ellers kun slaven kunne udføre. Først i lyset af det, Jesus gør næste dag på Golgatas kors, forstår disciplene det, han gjorde skærtorsdag aften, da han vaskede deres fødder. Det sker nu på korset. Det er på korset, at han vasker han sine venner ren for al skyld og synd.

I vores kultur er det næsten blevet tabu at tale om religiøs renhed og urenhed. Det er noget forældet snak, synes mange moderne mennesker. Ikke desto mindre tror jeg, at mange kender til skam og urenhed. Man føler skammen som en urenhed, der klister til kroppen. Men i mødet med Jesus mærker man, hvordan den urenhed, man før følte, bliver vasket af en, og man igen kan føle sig ren og retfærdig, himmelen værdig.

På Jesu tid var man meget optaget af, hvad man kunne regne for rent eller urent religiøst set. Arkæologer har fundet mange kar fra Jesu tid, der har været brugt som renselseskar.

Når man blev inviteret til fest i byen, badede man hjemmefra, inden man tog afsted. Og når man så nåede frem, var ens fødder blevet snavsede igen, så man trængte til at få dem vasket endnu en gang. Det er måske dette, Jesus tænker på, når han siger, at er man først en gang badet, behøver man kun at få vasket fødderne. Dette bruger Jesus nu til at sige, at er man først en gang renses for synd – og her kan vi jo tænke på dåben - så behøver vi kun at få vasket fødderne - og her kan vi tænke på nadveren. For sådan er det med det måltid, Jesus indstifter skærtorsdag aften. Nadveren er en fodvaskning af indbudte gæster. Gæster, som i forvejen er vasket rene ved troen på Jesus. Vasket rene i dåben. Vasket rene og nu værdige til at deltage i Guds fest. På vejen hen til festen i Guds rige, kan vi ikke undgå at blive snavsede igen. Og dermed har vi behov for igen at blive vasket rene i nadveren. Det er dette, Jesus henviser til, når han vasker sine disciples fødder. Denne aften forstår de ikke, hvad denne handling betyder. Men næste dag på den lange fredag, går det op for disciplene, hvad

det er, Jesus har gjort skærtorsdag. Han deres mester og herre kravlede rundt på gulvet og vaskede deres fødder.

Hvorfor gjorde Jesus det? Hvorfor ydmygede han, deres herre, sig og gjorde slavens arbejde? Jesus gjorde det ikke på trods af, at han var herre, men netop fordi han er herre. Han ydmyger sig ikke på trods af, at han er Gud. Nej, han ydmyger sig selv, netop fordi han er Gud. For sådan er Gud nemlig. Han er en Gud, som bøjer sig ned i støvet for at tjene alle os, som trænger så voldsomt til at få vasket vore fødder.

Der er en sætning, vi nemt overser i denne tekst. Jeg tænker på sætningen: ‘og Jesus vidste, at Faderen havde lagt alt i hans hænder’ (vers 3). Gud har nu lagt alt det, der angår menneskers frelse i sin søns hænder. Nu er det op til ham, om han vil være sin far lydige og gå hele vejen op til Golgata. Jesus står her ved en skillevej. En skæbnsvanger skillevej. Men heldigvis vælger Jesus ydmygelsens og dermed frelsens vej. Det gør han klart for os ved at vaske disciplenes fødder den aften. Og han er iblandt os nu som den, der tjener og vasker os rene, hver gang vi går til nadver.

Og bemærk Jesu afsluttende replik: Jesus har efterladt os et eksempel til efterfølgelse. Fordi han har vasket os rene, skylder vi også at vaske hinandens fødder.

Udfordringen

Lader du Jesus vaske dig? Og er du villig til at tjene dine medkristne?